SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni", Vodnikove ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 230. V Ljubljani, v ponedeljek 7. oktobra 1895. **Letnik XXIII.**

Militarizem.

Moderna država ne pobira le davka od posestva, marveč tudi krvni davek. Čim krepkejše in lepše zrašen je mladenič, tem bolj gotovo je potrjen. Bolehni in slabotni ostanejo v vojski doma, se ženijo in zapuščajo zarod, ki dorašča in napolnjuje bolnišnice, norišnice in druge podobne naprave.

Grozen je krvni davek, katerega v največji meri v vseh državah plačuje kmetski stan. Leta 1870 so štele armade vseh evropskih držav skupno 2 milijona stalne vojske, sedaj 3½ milijona. Takrat je mogla Evropa na vojsko sklicati 7 milijonov vojakov, sedaj jih lahko skliče 22 milijonov. Letni stroški za vojaštvo znašajo — pet milijard!

Te številke same govore dovolj jasno. Moloh militarizma požre v kratkem vse, kar je pristradala mnogo stoletij varčnost in pridnost narodov! Koliko najkrepkejših močij tem potom odteguje militarizem kmetijstvu in obrti. Koliko zdatnega dela bi dovršili narodu ti krepki mladeniči.

Ker se oboroževanje vedno nadaljuje ter se kupuje in napravlja vedno novo orožje, zato se vedno večja vojaška bremena nakladajo na ramena davkoplačevalcev ter se vedno množe novi dolgovi. Četrti del vseh državnih dohodkov pri nas porabi vojaštvo. — V Avstriji je štiri milijone revežev, 16 milijonov otrok za delo nesposobnih, 9 milijonov žen in dninarjev z letnim dohodkom do 180 gld., dva milijona delavcev z letnino do 300 gld. in samo 1,691.000 oseb z višjim dohodkom. Iz tega računa vidimo, na kako malo ljudij so razdeljena pri nas davčna bremena. In od tega največ denarnega in krvnega davka plačuje delavec, obrtnik in kmet; kapitalisti primeroma plačujejo le malo davka. Znano je namreč, kako se znajo bankirji, borzijanci in drugi častilci Wertheimovih kas odtegniti plačevanju večjih davkov, ker dosledno skrivajo svoje dohodke in dobičke svojih vsakoletnih spekulacij.

Čem hujše se bodo evropske države pogrezale v militarizem, tembolj morajo opešati. Vzgled za to je nam Italija, kjer je vsled rastočih stroškov za vojaštvo ljudstvo tako ubožalo, da nima več prostora v svoji domovini in se zato trumoma seli v tujino.

Tako grozne svote rabi za-se vojaštvo, toda kadar se zahteva kak krajcar za uravnavo rek, zgradbo železnic, šol itd., takrat pa je največja zadrega za denar in vse blagajnice so prazne. Evropske države izdajejo na leto za vojsko 2500 mil. gld., za šole pa 300 milijonov! Pri nas v Avstriji potrebuje vojska na leto 150 do 170 mil. gld., za šolstvo se izda 12 milijonov. Da se državni dohodki ne znižajo, ne sme se odstraniti loterija, ne sme se zmanjšati število žganjarij, ne sme se odpraviti kolek za reveže, za pošto, za časopise. Odgovarja se z druge strani, da stroški za vojsko niso zgubljeni, ker se denar zopet vrača mej ljudi. Tako n. pr. naša armada potrebuje za 13 mil. gld. zemeljskih pridelkov in za 10 mil. gld. obleke.

Pešec pri nas velja na leto 221 gld., lovec 225 gld., pijonir 246 gld., artilerist 348, jezdec 408, voznik 500 gld. Ves pešpolk velja na leto 312.840 gld., jezdni 418.962 gld., topničarska brigada 540.805 gld. — Res bi bilo dobro, ko bi se te ogromne svote denarja vračale mej ljudi nazaj, toda da se to ne zgodi, zato poskrbe židje in sploh veliki bogatini, ki oskrbujejo vojaštvo z vsemi potrebščinami. Kmet in obrtnik pri tem ničesar ne dobita vkljub temu, da se vsako leto govori o tem v državnem zboru, kajti židovsko zlato je vedno silnejše, nego najzgovornejša beseda poslanca.

Militarizem torej vničuje evropske države in lahko bo Ameriki, kjer skoro ne poznajo vojaških bremen, Evropo premagati ne sicer s puško, pač pa s strojem. — Zato pa mora vsak pravi domoljub dvigati svoj glas proti temu neznosnemu bremenu, ki je poleg tega tudi v nravnem oziru silno škodljiv. Tudi tukaj more veljati pravilo: Da je vojaštvo zavoljo ljudstva in ne ljudstvo zavoljo vojakov.

Crispi o srebrni svečanosti italijanskega kraljestva.

Te dni je izpregovoril stari italijanski republikanec in zakleti neprijatelj cerkve nekoliko besedij o priliki petindvajsetletnice zjedinjene Italije. Rekel je mej drugim: „Drugi oktober ostane vsacemu patrijotu italijanskemu v neizbrisljivem spominu. Ta dan namreč smo dali slovo Burboncem. Še bolj znamenit in slaven je za nas 20. september 1870, ko smo položili zadnji kamen zjedinjeni Italiji. S tem je stopila mlada vlast v kolo druzih velevlastij evropskih. Rim, slaven za cesarjev rimskih, je postal zopet kraljevsko mesto. Od tega dne razvija se na način, da kmalu postané vredna stolica ljubljene Italije. — Res je, da se mej nami najde ljudij, koji so neprijatelji mladi Italiji, nô, o njih nečem gubiti besedij. Meni pa in vsem pravim rodoljubom ostane 20. september pravi sveti narodni praznik. Ne bi bilo lepo, da se dandanes ne spominjamo njih, koji so pomagali zidati veličastno poslopje mlade Italije, v prvi vrsti slavne kraljeve obitelji. — Zato kličem iz dna rodoljubnega srca: „Evviva il re Umberto", a navzoči senatorji: „Evviva il re Umberto, evviva Crispi." — Stari republikanec, bigamista Crispi, proslavlja svojega gospodarja, koji le še po imenu vlada. Nô, temu se ni čuditi, vsaj država, koja je utemeljena na tako nemoralen način, kot je „Italia unita", ne more imeti ni trajnega obstanka, ni pravega blagostanja. Vsak pazljivi opazovalec politike mora priznati, da v Lahih državna t. j. dinastična ideja dan na dan gineva. Ako poleg te činjenice, kojo mora tudi najbolj odkriti prijatelj zjedinjene Italije priznati, uvaži samo še faktum, da ide narodno gospodarstvo rakovo pot, — dalje, da so finance državne večkrat v rokah sleparjev a la Crispi itd., dalje, če se ozremo na okoliščino, da se v širnih slojih narodovih širi princip anarhistični — potem nam ni treba imeti duha proroškega, ako pridemo do zaključka, da bode Italia unita težko slavila pet-

LISTEK.

S pota.

(Dalje.)

Dosedaj vodil sem prijazne bralke in čitatelje po zabavah, koncertih, gledališču in izletih, a sedaj naj mi bo dovoljeno, nekoliko besed spregovoriti o razstavi sami. Ideja, napraviti v Pragi narodopisno razstavo, prihaja od pisatelja Šuberta. In sicer se mu je ta misel rodila leta 1891 za časa jubilejne izložbe. Prvo podlago k izvršitvi te krasne ideje je dal češki deželni zbor s tem, da je v to svrho dovolil subvencijo 62.000 gld.

Pojdimo v razstavo. Tukaj vidimo najprvo paviljon glavnega mesta Prage, v katerem so razstavljene razne stvari, zadevajoče glavno mesto od najstarših časov do današnjih dnij. Za tem pride pa šolski paviljon, kateri je jako zanimiv. V njem je tudi muzej Komenskijev in češkega učiteljstva. Razstavljene so tudi priprave za šolsko telovadbo, higijeno itd. V šesti dvorani je oddelek sokolstva in oddelek ameriških Čehov.

Zares krasna in posebno interesantna pa je svetilna fontana. Načrt za-njo je naredil arhitekt Roštlapil. Ta je mnogo lepša in večja, kakor je bila na jubilejnej razstavi. Vse svetilnice in stroje za razsvetljenje je napravila tvrdka Křišik. Na večer, ko prične fontana razlivati na čarobni način vsake vrste boje, zdi se ti, da to ni istina, ampak da bereš kako poglavje iz „tisoč in jedna noč". Videli smo barve češke krone, narodne barve, slovenske itd. In vse te barve zlivajo se jedna v drugo na tako skrivnosten način, da se mora pač vsakdo čuditi. Ko sem občudoval ta umotvor, sem pač hvaležnega srca vzkliknil: Človek je res kralj vsega stvarjenja.

Levo krilo narodopisne palače obsega posebno različne noše in kroje češke. V desnem krilu pa je izložba kulturno-historična. Tu ima svoje mesto arhitektura in posebej cerkveni odbor katoliški. Na levo od vhoda izložena je literatura, gledišče in godba. Poseben oddelek imajo: pravništvo, inženêrstvo in trgovina. Zopet drugi oddelek obsega trgovino s papirjem, knjigami, muzikalijami, znanostimi, stroji in urami. Interesanten je tudi paviljon, v katerem se vidijo vsi različni stroji, kateri se uporabljajo pri pripravljanju sladkorja.

Ne samo za geografa-strokovnjaka, ampak tudi za vsacega količkaj izobraženega človeka jako važen je oddelek zemljepisni, kjer so izložene mape dežel krone sv. Vaclava ali pa posameznih malih skupin. Ni mi treba opaziti, da so vse jako čisto in lepo zgotovljene. Čast češkim geologom! Zemljepisec se gotovo rad zamudi v oddelku štatističnem. Tu najde mape o krečanju naroda: o porodih, umrlosti, razširjenju, bolezni, sposobnosti za vojaško službo itd. Jezikoslovec ne more so ločiti od oddelka za jezik (dialektologijo).

Kaj lepo vrejen pa je oddelek, iz kojega se izpozna narodno živenje češko. Koliko truda, koliko študij, koliko stroškov! Oglejmo si leseno cerkev iz prvih časov kristijanskih v Čehih. Prenesli so jo iz neke vasi na severozapadnem češkem. Vrejena je popolnoma tako, da bi se lehko opravljala v njej služba božja, kar pa kardinal Schönborn ni dovolil, ker prihajajo na izložbo tudi inovercí. Pred cerkvijo je mali potočič, črez kojega prideš po brvi v predvežo, katera je tudi od lesá. Razgledovaje to cerkev spomnil sem se na sv. Václava in na njegovo zarés apostoljsko delovanje za razširenje naukov Kristusovih. Nij čuda, ako vsak pravi Čeh toliko časti in spoštuje tega blagovestnika v kraljevskem plašču, le žal mi je, da nijsem mogel počakati v Pragi do njegovega praznika. Pač pa sem

5 h. 45 m. M. M. Beneš

desetletnico svojega obstanka v taki podobi, kot je danes.

Zgodovina, učiteljica naša, uči nas, da je justitia fundamentum regnorum, početek pa zjedinjenega kraljestva, je naravnost krivičen, oziroma tudi sakrilegičen. In če Umberto izroča krmilo države možem a la Crispi et consortes, ne hote koplje jamo hiši savojski in mladi Italiji.

Sivolasi njegov sosed v Vatikanu, slavni naš Leon, pa vodi z mladeniško žilavostjo in veliko modrostjo čolnič sv. Petra po razburjenem morju svetovnem in goji trdno upanje v boljšo bodočnost, on vidi že od daleč sijati ali vsaj bliščati zvezdo rešiteljico cerkvi katoliški in siromašnemu človeštvu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Katoliški shod v St. Politu. „St. Pöltner Zeitung" objavlja v zadnji številki program za katoliški shod, ki se ima vršiti dne 23. in 24. t. m. v St. Politu. V sredo, dne 23. t. m. zvečer ob 7. uri otvoritveno zborovanje v slavnostni dvorani c. kr. priv. strelišča. Na to sledi pozdrav načelnika pripravljalnega odbora in volitev predsedstva ter zapisnikarjev. Po končani volitvi govori državni in deželni poslanec dr. Scheicher. V četrtek zjutraj ob 7. uri bode skupna sv. maša, katero bode služil škof dr. Rössler. Ob 9. uri se prično posvetovanja posameznih odsekov, in sicer posvetovanje šolskega odseka in odseka za katoliško organizacijo. Ta posvetovanja se vrše v domu rokodelskih pomočnikov. Popoludne ob 2. uri se prične slavnostno zborovanje v streliščni dvorani z naslednjim vsporedom: Govor princa Liechtensteina o „cerkvi in papeštvu"; govor dr. Porzerja „o šoli" in govor župnika Bauchingerja o „socijalnem vprašanju". Koncem vsacega govora se bodo stavile resolucije, katere bode sklenil dotični odsek. Kot zadnji govornik bode nastopil škof dr. Rössler. Bog daj zborovalcem obilo blagoslova.

Državnozborska dopolnilna volitev v Celovcu. Piše se nam iz Celovca: To Vam je bila včeraj dné 5. okt. volilna borba v Celovcu kakor še nikdar poprej. Ostro so se pripravljali od vseh stranij: stari liberalci za župana dr. Poscha, mlajši nacijonalci za vrednika Dobernika, majhni obrtniki in socijaldemokratje za Prinz-a. Dobernik je bil sicer od začetka izjavil, da nasproti županu Poschu noče kandidirati, a doslednost ni njegova močna stran in tako je vstrajal. Pisma so švigala zadnje dni kar sem ter tja, vogali ob cestah so bil polni volilnih lepakov, celo postrežčki so včeraj nosili okrog lepake z imeni raznih kandidatov. Izid volitve je: glasov so dobili: Dobernik 414, dr. Posch 344, Prinz 95. Treba je zato ožje volitve med Dobernikom in Poschem ki se bo vtorek vršila. Prejšni kandidat prof. Meingast je izginil že pred volitvijo z volilnega poprišča.

Državni zbor se snide dne 22. okt. Takoj v prvi seji bode grof Badeni razvil program nove vlade in finančni minister dr. pl. Bilinski predložil ter utemeljil državni proračun.

Novi poljedelski minister grof Ledebur je pokazal s svojim nastopnim govorom, ki smo ga objavili v zadnji številki, da hoče resno se poprijeti svoje velevažne naloge v prid delavskih stanov. Naravno je, da liberalni listi z govorom niso zadovoljni. Posebno se „N. Fr. Pr." huduje nad konservativnim ministrom, da hoče potom kmečkih zadrug olajšati poljedelcem že neznosno breme ter varovati zemljiška posestva proti špekulantom. Ravno to pa, da ministrova načela ne ugajajo židovskim liberalcem, jasno dokazuje, da so njegova načela prava.

Imenovanja. V kratkem bode bivši notranji minister Bacquehem imenovan čes. namestnikom v Gradcu na mesto barona Kübecka, bivši pravosodni minister grof Schönborn pa predsednikom upravnega sodišča.

Prško izjemno stanje. Pri nastopu novega ministerstva so razni listi povdarjali, da bode prvo Badenijevo delo odprava izjemnega stanja za Prago. Tej trditvi pa odločno odgovarja „Hlas Naroda". Grof Badeni ne bode nič storil zoper voljo grofa Thuna, temveč bode še-le odpravil izjemno stanje tedaj, kadar bode to želel češki namestnik. Skoro jednako pišejo „Narodni Listy", ko pravijo, da je grof Badeni sicer že pred svojim nastopom želel, da se odpravi izjemno stanje, vendar je dospel do prepričanja, da bi bila vpeljava normalnega stanja neugodna za smer, katero je nastopila sedanja vlada. Izjemno stanje bode trajalo še nadalje, in grof Badeni bode imel priliko, zastopati je v prvi državnozborski seji.

Prški listi o govoru grofa Ledeburja. O znanem nastopnem govoru novega poljedelskega ministra piše „Hlas Naroda", da bode velika večina avstrijskih prebivalcev z največjimi simpatijami podpirala grofa Ledeburja, ako bode trdno in dosledno korakal o označeni smeri. — „Narodni Listy" pravijo, da je s tem, ko je omenjal poljedelstvu nevarno spekulacijo, v prvi vrsti oziral se na škodljive kartele in zveze. List dalje omenja, da se bliža ministrov program načelu gospodarske samoobrambe. „Prager Tagblatt" piše, da minister ni govoril v tem smislu, kakor da bi bila špekulacija ptuja poljedelstvu. Tajiti pa se vender ne more, da bivajo vsakovrstne špekulacije, ki oškodujejo proizvajatelje in konsumente, in sicer ne samo pri poljedelstvu, ampak tudi pri vseh strokah obrtnijstva. V tem smislu bode gotovo dobro došla od države obljubljena pomoč.

Madeyski o krščansko socijalnem gibanju. Na volilnem shodu v Krakovu je mej drugim govoril tudi Madeyski. Njegovi nazori o krščanskem socijalizmu so tako značilni, da jih tukaj v celoti zabeležimo. Rekel je tele besede: Celi svet želi preosnovati gospodarske razmere in zboljšati socijalne naprave. Akoravno se je ta tok v Galiciji pozneje pojavil, kakor v drugih deželah, vender se moramo nanj ozirati. Vsa načela te vrste so jedina v tem, da je treba izrovati radikalizem. Radikalizem nima sicer praktične nevarnosti, ker stavi vedno neizpeljive zahteve; tembolj pa je nevaren v moralničnem oziru, ker hoče iztrgati iz ljudstva vsa moralična načela. Prostost in jednakost v smislu radikalizma je zanikavanje vseh dolžnostij in napak, on zanikava vsako individuelno vrednost in krepost in hoče tedaj razdejati osnovno podlago, na katero se opira civilizacija. Temu mora človeška družba energično nasprotovati. To skrajno nestrpnost zamore najbolj pobijati ljudska stranka po pravih demokratih in krščanski socijalisti po svojih duhovnikih. Splošno se premalo pazi na krščansko socijalno gibanje. Krščansko-socijalna ideja, ako se globlje prevdarja in se razumeva v smislu papeževe okrožnice „Rerum novarum", je brez dvojbe jako zdrava, polna življenjskega duha in je pozvana, da obrodi mnego sadov. Žalibog se pa v Avstriji ta ideja vse premalo ceni in se je vsled tega večkrat napačno tolmačila. Do sedaj so posebno pri nas zlobne fanatične osebe zlorabljale svete nauke Kristusove in so s tem zasejale strup v katoliška srca. To pa zamore smrtonostno vplivati nanje, in proti temu moramo povsod odkrito in odločno ugovarjati. Le na podlagi krščansko-socijalne ideje zamoremo popraviti in zboljšati, kar nam je zakrivil liberalizem. — Krasne besede iz ust takega moža, samo, ko bi njih zelo ne bilo naperjeno uprav proti delavnim krščanskim socijalistom.

Poljska gimnazija v Tešinu se bode vendar otvorila v tekočem tednu. „Tešinské Nov." namreč pišejo, da so odstranjene vse zapreke, ki so ovirale otvoritev gimnazije in se bode toraj v teku tega tedna lahko pričelo s poukom.

Rabbi Bloch, ki je bil s pomočjo raznih sleparij prišel v državni zbor, je odložil svoj mandat. Možu pa tako ugaja na Dunaju zastopati gališke žide, da se zopet ponuja za kandidata v Kolomeji.

Francija. Proračunski odsek francoske zbornice hoče vsaj na papirju doseči ravnotežje v državnem gospodarstvu. V ta namen je črtala iz proračuna do 40 milijonov troškov, mej temi 27 milijonov za armado. Toda navzlic temu dohodki ne bodo pokrili troškov. Tako so že doslej državni troški za 300 milijonov presegli letošnji proračun; za vojsko na Madagaskarju na primero so proračunili 65 milijonov, a izdali že nad 100. „Gaulois" piše, da bode država morala najeti novo posojilo. — Po uradnih poročilih je na Madagaskarju od 15.000 vojakov zbolelo nad 7000, umrlo pa 1810. Po posredovanju pariškega nadškofa je odšlo več redovnikov sv. Duha na Madagaskar streč obolelim vojakom.

Španija. Portugalski kralj Karlos je bil 3. t. m. v S. Sebastijanu, kjer je obiskal kraljico in ministerskega predsednika Canovasa. Madridski listi trdijo, da portugalski kralj išče pomoči proti mogoči vstaji.

Framasoni na Ekuadorju. Kakor znano, umorili so pred 20 leti framasoni predsednika Garcia Moreno, ker je bil kot katolik odločen nasprotnik framasonskih lož. Jednako usodo so odločili sedanjemu predsedniku Alfaro. Trije možje z zakritimi obrazi so prodrli v njegovo stanovanje ter ga hoteli umoriti z dolgimi noži. Alfaro vendar ni izgubil zavednosti ter je pobil prvega napadovalca z stolom. V tem hipu so pa prihiteli uradniki ter so prijeli ostala morilca, ki bodeta po zakonu ustreljena.

Cerkveni letopis.

Iz Rima.

4. oktobra.

(Izv. poročilo.)

Katoliški list „Il Tempio" je pretečeni torek, t. j. 1. t. m., mej drugimi cerkvenimi naznanili prinesel tudi sledeče: „Na imendan presv. cesarja in apostolskega kralja Frančiška Jožefa I. bode prihodnji petek slovesna sveta maša v cerkvi nemškega ustava S. Maria deli' Anima, h kateri se uljudno vabijo avstrijski in ogerski podaniki v Rimu stanujoči." Na to prijazno povabilo se nas je mnogo zbralo v omenjeni lepi cerkvi dell' Anima, da se udeležimo, oddaljeni od preljube domovine, velečastne slavnosti godu našega preljubljenega vladarja. Srce se mi je radosti tajalo, ko sem se čutil tako rekoč prestavljenega v domači kraj, zlasti v trenotku, ko sta vstopila v cerkev zastopnika avstr. poslanikov v Vatikanu in Kvirinalu ter je iz kora odmevala krasna avstrijska himna. Nehoté sem poluglasno spremljal cesarsko pesem: „Bog ohrani, Bog obvaruj, nam cesarja Avstrije." Po končani cerkveni slovesnosti, katere se je mnogo ljudstva udeležilo, smo se podali v palačo avstrijskega zastopnika, kjer smo mu izrazili najtoplejša voščila, da jih izroči presvitlemu cesarju, kar storiti je tudi obljubiti blagovolil.

Pri imenovani cerkveni slovesnosti sem pa imel tudi lepo priložnost, zopet jedenkrat slišati krasno, v pravem cerkvenem duhu izvršeno cerkveno petje, kakeršnega tukaj še nisem slišal. Res, da se tu in tam koralno poje pri službi božji, tako n. pr. tudi v naši frančiškanski cerkvi sv. Antona Padovanskega, kjer je vsako nedeljo in praznik slovesna služba božja, pri kateri močan zbor domačih klerikov, jih je po 65, poje koralno, a vse je nekako zvito in zategnjeno, tako da postane nekaka zmes iz korala in figmala, zlasti še, ako med petjem organist kaže svojo spretnost v umetnem spremljevanju. Po naključbi prišel sem popoludan pred sv. Mihaelom arhangeljem v neko majhno cerkev „S. Nicola in carcere", katera, kakor se še sedaj na zidovju vidi, je bila poprej pagansko svetišče. Zaslišim godbo in močno petje, in to me je vabilo, da vstopim. Bila je cerkvica lepo okinčana, krasni, z zlatimi robi bogato okrašen damast je cerkvi dajal praznično lice, mnogoštevilne goreče sveče so jo razsvitljevale; pred oltarjem bilo je zbranih mnogo duhovnikov v dragoceni opravi. Bile so slovesne večernice h prazniku sv. Mihaela. Na koru je precej številen zbor prepeval psalme s spremljevanjem orgelj, katerim je organist popolnoma prostost dal, da pokažejo svoj močni glas. In kako je bilo petje? Besede nisi nobene razumel, ker izgovarjanje bilo

---

bil tam na dan sv. Ludmile, njegove dobre babice. Dobro bi bilo, da bi kedó natančen životopis svetega Václava sestavil v jeziku slovenskem. Žalostno je za nas, da poznamo dobro svetnike italijanske in španske, a domačih ne.

Okoli cerkve — ako se ne motim, posvečena je sv. Václavu — pa nahajaš hiše in hišice iz raznih krajev češkega kraljestva. Vse je tako vravnano, da natanko vidiš življenje narodovo. Nij treba, da greš v Krkonose opazovat kmeta češkega, vsaj vidiš v razstavi njega siromašno hišico. Tudi nij treba, da se podaš v žitorodno Hano, vsaj imaš v izložbi ponosni dom premožnega Hanaka. Ko bi rad videl, kako živi Čeh po plodonosni in bogati ravnici, pojdi z manoj na razstavo, in vse ti bode jasno. Vidiš tudi orodje, s kojim orje zemljo svojih dedov; izloženi so stroji, katerih se poslužuje pri umnem svojem gospodarstvu. Da še več! Na razstavi je pred taboj cela vas z dvorišči, hlevi, vrti itd. Sredi vasi je velik trg z lipo, a ne manjka ni gostilne, kjer si krepčajo s svežim pivom, in kjer se v prostem času pri sviranju národne godbe suče mladina češka. Sploh tu opazuješ celo narodovo živenje. In ako ti vse te stvari tolmači prijazen Čeh, no potem si si gotovo napravil jasno sliko o bratskem narodu češkem.

(Dalje sledi.)

je deloma laško, deloma nerazločljivo. Tu se je zaslišal kaki sladki „solo“, kateremu je sledil sentimentalni „duetto“, da polajša pot kričečemu koru, kateremu pogum dajejo močni udarci pevovodja, ki s svojim papirnim taktnim orodjem udriha po kornem omrežju. Pri tem se ve da ni bilo opaziti mnogo pobožnosti pri navzočemu vernemu ljudstvu; poslušalci, le malo jih je molilo, so sedé na slamnatih stoleh se pogovarjali ali pa na kor se ozirali, občudovaje spretnost in „portamento“ pevajočih možakov.

Lahko si torej misliš, kako da sem bil iznenaden in vesel, zaslišati lepo ubrano in pravilno petje v cerkvi „dell' Anima“, in storil sem takoj sklep, da, ako bode le mogoče, bodem vsako nedeljo tje hodil k službi božji. Akoravno mi je nekoliko daleč, pa človek se ne ustraši kaj žrtvovati, ako kaj lepega vidi ali sliši.

Pretečeni torek je tudi „La Settembrata“ končala famozni praznik z obletnico plebiscita, ljudskega sklepa, vsled katerega je leta 1870 nastala „zedinjena Italija“. Pa tudi ta obletnica se je spakedrala, kakor vsa slavnost, s katero so slaviti hoteli roparsko nasilstvo. Pravi Rimljani so se kaj malo udeleževali vseh teh slavnosti, ter so s tem pokazali, da Rim je in ostane moralično papežev, da v njem mora vladati ne Kvirinal, marveč Vatikan!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. oktobra.

(**Deželni predsednik baron Hein**) se je včeraj popoldne povrnil z Bleda v Ljubljano.

(**Prememba pri učiteljstvu na srednjih šolah.**) Namesto obolelega profesorja na višji gimnaziji v Novem Mestu, gosp. Ivana Vrhovca, ki je dobil odpust za jeden semester, odposlan je na njegovo mesto gosp. I Žilih, namestni učitelj na tukajšnji nižji gimnaziji.

(**Slovensko gledališče**). Včerajšna igra „Siroti“ sicer kot slovstveno delo ne velja mnogo, vendar ima mnogo prilik, pri katerih igralci v hvaležnih ulogah pokažejo svojo igralno spretnost. Igralke gg. Slavčeva, Ogrinčeva in Terševa so povoljno pogodile svoje uloge, jednako tudi gg. Inemann in Danilo. Manj srečen je bil gosp. Vučičević. Gledišče je bilo polno.

(**Cerkvene poškodbe in državna podpora.**) Dosedaj vršile so se konkurenčne obravnave za naslednje ljubljanske župne cerkve: trnovsko, šentpetersko in šentjakobsko. Po izdelanih proračunih stale bodo neizogibno potrebne poprave teh treh cerkvâ in njih zvonikov 66.000 gld. — Prihodnje dni vršiti se imajo — ko bodo župnijska predstojništva za to prosila — te obravnave še za stolno in frančiškansko cerkev. Ker bodo opravičene in poškodbam primerne poprave teh dveh cerkvâ stale izvestno več nego 34.000 gld., bode torej državna podpora za župne cerkve, t. j. 100.000 gld., porabljena, ne da bi kaj za druge cerkve ostalo; treba bo torej nove podpore.

(**Nedeljski počitek pri trgovini.**) Iz Begunj pri Cirknici: V zmislu postave od dne 16. januvarja t. l., s katero je dovoljeno ob nedeljah k večemu 6 ur imeti odprte prodajalnice, je določila visoka c. kr. deželna vlada „zaslišavši občino“ dotične ure. V Cirknici, kjer je sedež županstva, je izjemno osem ur, v Begunjah pa pet ur in sicer dopoldne od 7—10. ure, popoldne od 2—4. Županstvo Cirkniško, ki je nasvetovalo take ure, pri tem gotovo ni mislilo na to, da je pri nas ob 9. uri edina dopoldanja služba božja, h kateri se morajo pustiti trgovski pomočniki, kakor ravno ta postava veleva. Kako naj se to zgodi, saj bo vsled neprimernih ur (posebno od 9 — 10.) še marsikateri kupovalec zamudil službo božjo. Zato je nujno potrebno, da se to prenaredi in poprej zasliši res občina (t. j. dotični odborniki), katere ure žele, naj bojo odprte prodajalnice.

(**Spominek za rajnega Blaža Raktelja**) Prihodnji četrtek dne 10. oktobra dopoludne se bode na pokopališču pri sv. Martinu v Podcerkvi odkril nagrobni spominek, katerega so iz hvaležnosti postavili prebivalci Ložke doline svojemu nekdanjemu učitelju in voditelju starotrške šole, gospodu Blažu Raktelju.

* * *

(**Koroške novice.**) Železnico nameravajo napraviti tudi že ob Velikem Zvoniku. Črto zanjo so tracirali minuli mesec. — Pod vlakom iskal je smrt minulo nedeljo nek neznani mož ob Celovcu. Odrezalo mu je glavo. — Dvoboj sta imela v Beljaku nek častnik 14. pešpolka in ruski grof Schlippenbach, ki je častnika vstrelil v trebuh. Vzrok je bil, ker je grof grajal vojaško godbo. — Večkrat je zadnji čas gorelo v bližnji okolici beljaški. V mesto prišlo je več grozilnih pisem, da hočejo zažgati tudi tam. Radi tega je nastal velik strah med prebivalstvom. — Dné 1. okt. se je slovesno otvorila nova postajica „Priel“ državne železnice pri Volšberku.

(**Iz Celovca**), dne 5. okt.: Dné 1. t. m. se je tú slovesno otvorila nova trgovinska šola. Bilo je navzoče precej odlične gospôde. Nagovore so imeli župan Posch, dež. predsednik Schmidt-Zabiérow in vodja Mayer. Učencev šteje 33. — Cesarjev imendan obhajalo se je v Celovcu kakor drugod s slovesno službo božjo.

(**„Socijalno delovanje katoliške cerkve na Koroškem“.**) To je naslov lepi knjigi izpod peresa našega rojaka, veleučenega gospoda dr. Al. Cigoj-a, bogoslovskega profesorja v Celovcu. Knjiga izide (v nemškem jeziku) v kratkem; izda jo Leonova družba na Dunaju. Ko izide, poročali bodemo o nji obširneje.

* * *

(**Slovenska šola v Trstu.**) Petkov „Il Piccolo“, kakor poroča „Edinost“, preobrača kozolce samega veselja, ker si revše domišlja, da propadajo v Trstu učni zavodi družbe sv. Cirila in Metoda. Seveda ga bode najbolj v oči slevenska šola pri sv. Jakobu, a veseli se, da tudi ta šola propade skoro in v kratkem. Zastonj se veseli dragec! I nas veseli, da je „resnicoljubni“ „Il Piccolo“ nehote priznal veliko važnost te šole za slovenski živelj tamošnjega okraja, ker je priznal, da je mestni magistrat že svoječasno, — „uvažujé pretečo nevarnost raznarodenja italijanskih otrok (!!), prihajajočo iz te šole, hotel odpreti italijansko šolo v istem kraju (na „polverjeri“) kot tekmovalko slovenski šoli pri sv. Jakobu, kar pa ni dovolilo namestništvo in kojo prepoved je potrdilo najvišje upravno sodišče“. C. kr. namestništvo in pa upravno sodišče razsodila sta tako, kakor je bilo prav, kajti laška šola, katero je bil hotel odpreti magistrat, bila bi zares povsem nepotrebna. Gospôda „liberalci“ morali so se torej udati svoji usodi in pustiti slovensko šolo, kjer je bila in kjer je še. Da, gospoda, vaše veselje je prav neutemeljeno. Slovenska ljudska šola družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu se je ukoreninila tako močno in stoji tako krepko, da je ne podró vsa vaša tendencijonalna in zlobna zavijanja — dejstev. Nikakor ni res, da se je odpravil otroški vrtec pri sv. Jakobu zaradi tega, ker družba nima denarja, ni res da sti došli na šolo pri sv. Jakobu kot učiteljici dve šolski sestri zbog tega, ker stanejo učitelji ali učiteljice preveč. Na ljudski šoli pri sv. Jakobu ostalo je vse prejšnje učiteljsko osebje, poleg tega pa sti nameščeni še dve šolski sestri, obe izprašani učiteljici in te dve šolski sestri staneti družbo isto toliko kolikor učiteljici posvetnega stanu. In zakaj je pozvala družba ti dve šolski sestri v Trst? Zato, ker je odpravila pri sv. Jakobu otroški vrtec, namesto tega pa je odprla na ljudski šoli na dveh razredih vsporednici. Ljudska šola pri sv. Jakobu šteje torej letos vštevši ti dve vsporednici sedem razredov; razširila se je torej za dva razreda! Je-li to znamenje propada? Je-li morda znamenje propada dejstvo, da se je tudi letos prijavilo toliko učencev v ta zavod, da vodstvo ni moglo vsprejeti vseh?? Zastonj je tvoje veselje, dragi „Piccolo“! Daj, pošlji vendar jednega svojih „reporterjev“ na lice mesta, in ako ti isti sporoči resnico, pove ti, da šola družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu ne le ne propada, ampak da se lepo razvija v veselje Slovencev in v slepo jezo tebi in tvojim somišljenikom!

(**Na goriški trg sviladnih mešičkov**) so letos od 20. junija do 8. julija postavili skupaj 48.818 kilogramov mešičkov, katerih so prodali za 13.549 gld. Povprečna cena je bila za kilogram 1 gld. 50 kr. Kupčija je bila letos nekako mrtva, akoravno je prišlo na trg manj blaga kakor druga leta. Nizka cena lanskega leta jih je mnogo oplašila, da so letos popolnoma opustili svilorejo. Ako pojde tako naprej, bo sviloreja, katera je nekdaj dajala kmetu toliko gotovih dohodkov, kmalu pri kraju.

(**Državen poštni urad**) se otvori 15. min. mes. v Malem Lošinju mesto dosedanjega neeraričnega poštnega in brzojavnega urada. Oskrboval bode vse v poštno stroko spadajoča opravila ter tudi poštno hranilnico.

(**Imenovanje.**) Presvetli cesar je imenoval, kakor javlja „Wiener Zeitg.“, načelnika računskega oddelka gozdnega ravnateljstva v Gorici, g. R. Walter-ja višjim računskim svetnikom.

(**Iz Sosmice**) pri Zabrzi se poroča „Edinosti“, da je tam neko 20-letno dekle, ki že štiri tedne trdno spi. Hraniti jo morajo na umeten način. Radovedno ljudstvo trumoma prihaja opazovat nenavadno spanje.

* * *

(**Novi zvonovi za frančiškansko cerkev v Mariboru**) so dogotovljeni in se bodo dné 11. t. m. prepeljali v Maribor ter 13. t. m. slovesno blagoslovili. Največji zvon „Mati usmiljenja“ tehta 4100 kg. in je njegov glas za malo terco nižji, kakor oni velikega zvona v stolni cerkvi. Drugi zvon, „Fran Josip“ tehta 2300 kg., tretji „sv. Anton“ 1200 kg., četrti „sv. Filomena“ 600 kg. in peti „štirinajst pomočnikov“ 300 kg. Zvonjenje je prav okusno ubrano in bode gotovo veliko pripomoglo k večji časti Božji.

(**Imenovanja pri pravosodju.**) C. kr. nadsodišče za Štajersko, Koroško in Kranjsko je imenovalo pravnega praktikanta pri deželnem sodišču v Gradcu, g. Kermavneja, avskultantom za Štajersko, in g. V. Maksa avskultantom za Koroško.

(**Dopolnilna volitev za deželni zbor**) mesto umrlega poslanca Fr. Regele se bode vršila za kmečke občine v libniškem okraju dne 13. novembra.

* * *

(**Letošnji novinci**) došli so se danes zglasit. Oni domačega pešpolka odpeljejo se po železnici skupno k 17. pešpolku v Celovec, s Štajerskega pa dospó semkaj novinci 27. pešpolka.

(**Policijska kronika.**) Mestna policijska straža aretovala je od 5. do 6. oktobra v jutro 9 oseb in sicer: 2 zaradi pijanosti, 1 zaradi razgrajanja, 5 zaradi kalenja nočnega miru, 1 zaradi hudodelstva tatvine. — Hiacint Pibrovee, potepač iz Krope, zasledovan zaradi hudodelstva tatvine, bil je v nedeljo 6. t. m. prijet in c. kr. deželnemu sodišču tukaj izročen. — Neznani tat, o katerem smo v soboto poročali, da je ukral Ant. Strnadu v Kurji vasi dvokolesast voz, pripeljal je istega v četrtek v noč lastniku nazaj, ne da bi bil pustil svojo vizitnico ondu. — Od 6. do 7. okt. v jutro pa je bilo aretovanih 11 oseb, in sicer: 3 zaradi pijanosti, 6 zaradi razgrajanja, 1 zaradi telesne poškodbe in 1 zaradi javnega nasilstva. Tatvina ni bila ta dan nobena naznanjena.

Telegrami.

Dunaj, 6. oktobra. Letošnji dvorni lov v Mürzstegu se je včeraj zaključil. Saski kralj, bavarski princ Leopold in ostali gostje so dospeli zvečer na Dunaj.

Praga, 7. okt. Nadvojvoda Karol Ludovik je svojo pot v Prago odložil na 17. t. m. Nadvojvodinja Marija Anuncijata bo kot opatinja v Hradčinu slovesno vmeščena 19. t. m. Dne 21. okt. bode najvojvoda obiskal razstavo.

Levov, 6. oktobra. Ministerski predsednik grof Badeni je dospel danes dopoludne. Na okusno okrašenem kolodvoru so ga pozdravili duhovski in posvetni dostojanstveniki. Uradniško osobje mu je izročilo spomenico, v kateri izraža žalost nad ločitvijo od grofa Badenija. Grof Badeni se je zahvalil za izražena čutila ter jim priporočal vestnost in delavnost, Zvečer se je priredila njemu na čast slavnostna bakljada.

Pariz, 6. oktobra. General Lobanov se je včeraj vdeležil Pasteurjevega pogreba.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh **v kurznem listu** zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre.

Pariz, 7. oktobra. Princ grški Nikolaj ostane še v Parizu ter se odpelje s predsednikom republike na lov v Marly.

Peterburg, 7. oktobra. Adjutant nemškega cesarja oberst Moltke bo svojemu vladarju izročil lastnoročno pismo ruskega carja.

Bruselj, 7. oktobra. Včeraj je trčil osobni vlak na progi Havre-Ottignies z železničnim strojem. 10 oseb je mrtvih, 40 pa več ali manj ranjenih.

Carigrad, 7. oktobra. Mej Armenci in Turki so razmere vedno hujše napete. Včeraj se je po armenskih cerkvah zbralo blizo 3000 Armencev, mej njimi tudi mnogo tujcev, ki so prišli v Carigrad in pripovedovali o novih turških nasilstvih, ki se vprizarjajo po deželi proti Armencem. — Angleški listi poročajo, da so Turki tudi v Antijohiji napadli Armence, jednako vre po okrajih Kemak in Erzinghian.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,** železn. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

iz GIESSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih **sapnih** in **prebavnih organov,** pri **protinu, želodčnem** in **mehurnem kataru.** Izvrstna za otroke, prebolele in mej noseč nostjo. (I.) 6 40

Najboljša dijetetična in osvežujeća pijača.

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Umrli so:

V hiralnici:

4. oktobra. Franc Pirc, gostač, 82 let, abscessus fem. sin.

Tujci.

5. oktobra.

Pri *Slonu:* Wenzl, Stark, Stern, Fuchs, Prasse, Turnowsky, Rukel, Gober z Dunaja. — Weiss iz Dombovara. — Nemetz iz Mosta. — Defranceschi, Schulz iz Novega Mesta. — Medved iz Kamnika. — Reindl iz Krumlova. — Piero in Budan iz Trsta. — Deu iz Tržiča. — Heinrich z Reke. — Domladiš iz Ilir. Bistrice. — Hübner iz Prage.

Pri *Maliču:* Pittini, Essinger, Marin, Zwiny z Dunaja. — Schmock iz Kamenic. — Frankl iz Brna. — Treo iz Postojine. — Jäger iz Tržiča.

Pri *Lloydu:* Fajdiga iz Sodražice. — Mulej, Gregorič iz Celovca. — Mankoč iz Trsta. — Weber iz Šopronja.

Pri *bavarskem dvoru:* Fornbacher Hutter iz Kočevja. — Kaifež iz Novosela.

Pri *avstrijskem caru:* Souvan iz Gradca. — Dovjak iz Kostanjevice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
5	9. zvečer	739·6	7·9	sl. svzh.	jasno	
6	7. zjutraj	740·8	4·4	sl. svzh.	megla	12·4
	2. popol.	739·0	13·4	sl. vzjvzh.	jasno	
6	9. zvečer	738·1	9·0	brezv.	jasno	
7	7. zjutraj	735·8	4·4	sl. svzh.	pol oblačno	0·0
	2. popol.	734·5	17·8	sr. zah. jzah.	„	

Srednja temperatura 5. in 6. oktobra 10·8° in 8·9°, ozir. za 1·4° in 3·1° pod normalom.

Zahvala.

Moj iskreni prijatelj že iz šolskih let, gospod profesor **Jakob Hafner,** preselil se je na oni boljši svet. Rodovina njegova pa mi je blagodušno izročila veliko njegove obleke, ki mi je prav dobro došla. Zato prisrčna hvala blagi rodovini! Moj prijatelj je dobil že povračilo na onem svetu, za to skrbi že milostni Bog! Zahvala ta pa je moja dolžnost!

Jaka Aléšovec,
pisatelj — zdaj še živ.

Služba organista in cerkovnika

se precej oddá

v Poljanah nad Škofjo Loko.

Letna plača 300 do 400 gld. po dogovoru.

Župni urad v Poljanah,

dné 1. oktobra 1895. 584 3—3

!! Zahtevajte !!

obširni cenik, katerega brezplačno in franko razpošiljajo

bratje Placht,

prva in mednarodna

tovarna za strune in glasbeno orodje,

Schönbach pri Hebu, Češko.

Za slavnoznana svoja **godala** in **strune** jamčimo.

Gosli brez loka od gld. 1·50, 2, 3, 4, 5, 10 do gld. 80.
Loki od gld. 1, 2, 3, 4 do gld. 30.
Cello za koncerte, fino delo, od gld. 25 do gld. 50.
Citre z najčistejšim ročnikom od gld. 7·50, 11, 13, 18, 25 do gld. 50.
Gitare z najčistejšim ročnikom od gld. 3·50, 4, 7, 9, 10 do gld. 30.
Piščali (flavte) za koncerte iz grenadilnega lesa C, H, Fuss od gld. 5, 7, 9, 11, 13 do gld. 100.
Klarineti za koncerte iz grenadilnega lesa C, B, Es, D, od gld. 8, 12, 15, 16, 18, 20 do gld. 50.
Toki za gosli od gld. 2, 3, 5, 6, 8, 12, 14 itd.

Pošilja se po poštnem povzetju. — Kar ne ugaja, se rado zamenja.

Naslov prosimo **„Brüder Placht"** ali **„Bratři Placht".**

Dopisuje se nemško, češko, francosko in rusko.

Iščemo tudi sposobnih zastopnikov po posameznih mestih. 579 26—3

Najboljše kakovosti, blagopejen, oživljajoč, krepilen, in zlasti **sredstvo za vzbujanje teka** je

Želoděni ali

Marijaceljski likêr

1 steklenica **20 kr.,** 6 steklenic **1 gld.,** 3 ducate steklenic **4 gld. 80 kr.**

Dobiva se v 441 13

lekarni Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani, zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

Razprodaja.

Nikdar v življenju se ti ne ponudi več redka prilika, da bi dobil **samo za 2 gld.** krasne in prekoristne stvari. **35 komadov za le 2 gld.** in sicer:

1 jako elegantno pozlačeno uro z lepo verižico, točno idočo, s triletnim poroštvom;
1 krasno kravato za gospode iz čiste svile;
1 krasna igla za kravato z umetnimi briljanti;
1 oficirska usnjata denarnica;
1 jako elegantna broška za ženske po pariški fagoni
1 krasen prstan iz zlatoinimita z lepim kamenom;
1 krasno škatljico za smodke;
1 krasno cevko za smodke;
3 komadi zelo krasnih mehaničnih naprsnih gumb s ponarejenimi briljanti;
2 krasna gumba za zavratnik s patentovanim oklepnikom;
2 double-gold gumba za manšete;
10 komadov finega angleškega pismenega papirja;
10 komadov finih angleških pismenih zavitkov;

Vseh teh 35 komadov krasnih stvarij sem prisiljen dati za dosedaj nečuveno smešno ceno 2 gld.

Da izključim vsak dvom, izjavim, da je ura sama dvakrat toliko vredna. Ako bi ne prijala, se denar najradovoljneje vrne tako da je za kupovalca vsak riziko izključen.

Vse to je dobiti, dokler je še kaj na razpolago, po poštnem povzetju po 487 5—2.

krakovski razpošiljavnici ur

F. WINDISCH,

Krakovo, Meth-Strasse Nr. 12/F

Stanarinske knjižice

za stranke

z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se **komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld.** v

Katol. Tiskarni

v Ljubljani.

Koverte s firmo vizitnice in trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

Uradno opravičeni in zapriseženi

stavbinski inženêr in stavbeni mojster

Jaromir Hanuš

priporoča se za **izvrševanje vseh**

v stavbinsko stroko spadajočih del,

prevzema **poprave hiš** po zelo nizkih cenah, **naprave vodovodov, načrtov** in **proračunov, mirjenje cest** in **posestev** itd.

Ustna ali pismena naročila prejemajo se v **novi hiši na Poljanskem predmestju nasproti domobranske vojašnice.** 518 21

Dunajska borza.

Dné 7. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „	05 „
Avstrijska zlata renta 4%	121 „	50 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „	20 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „	70 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „	40 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1070 „	— „
Kreditne delnice, 160 gld.	405 „	30 „
London vista	120 „	30 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „	85 „
20 mark	11 „	76 „
20 frankov (napoleondor)	9 „	54 „
Italijanski bankovci	45 „	25 „
C. kr. cekini	5 „	67 „

Dné 5. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld.	50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 „	— „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 „	50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „	25 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	145 „	— „
Dunavske vravnavne srečke 5%	131 „	— „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 „	75 „
Posojilo goriškega mesta	112 „	— „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „	25 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „	60 „
Prijoritetne obveznice državne železnice	218 „	50 „
„ „ južne železnice 3%	169 „	50 „
„ „ južne železnice 5%	131 „	25 „
„ „ dolenjskih železnic 4%	99 „	50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld.	50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „	— „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „	50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „	— „
Salmove srečke, 40 gld.	70 „	— „
St. Genóis srečke, 40 gld.	71 „	50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 „	— „
Ljubljanske srečke	23 „	— „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	177 „	— „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3525 „	— „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	538 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	112 „	25 „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	79 „	— „
Montanska družba avstr. plan.	104 „	80 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	186 „	— „
Papirnih rubljev 100	129 „	50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanje** za zgube pri **žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR"

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.

Izdajatelj: **Dr. Ivan Janežič.** Odgovorni vrednik: **Ivan Rakovec.** Tisk „Katoliške Tiskarne" v Ljubljani.